

ŠIŠKA

8

Raziskovalna dejavnost na področju etnologije je našo skupino obdarila s celo vrsto zanimivih znancev. Mednje vsekakor sodi tudi Igor Longyka, urednik poljudnoznanstvene revije Pionir, s katerim nas tudi sicer vežejo tesnejši stiki, saj stanuje v Šiški. Igorja Longyka smo prvič srečali ob pripravi raziskovalne naloge »Domača obrt v Stanežičah«, pozneje pa smo z njim preživeli teden dni raziskovanja

ni, o folklorni pripovedih, o gasilcih itd. Vse gradivo, ki so ga zbrali mladi raziskovalci, je Pionir odstopil strokovnim službam, najprizadevnejše raziskovalce pa nagradil s poučnimi ekskurzijami in dvema raziskovalnima taborama, od katerih smo na zadnjem, v pohorski vasi Skomarje, sodelovali tudi mi.

Seveda se pri tem zastavlja vprašanje, koliko šole z območja naše občine sodelujejo pri

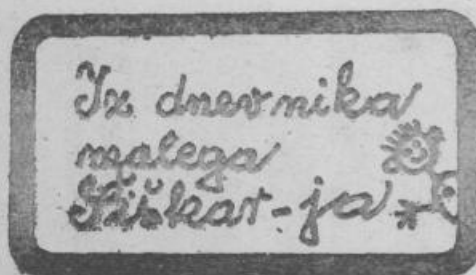

Ob 40-letnici revije Pionir je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani razstava, katere pokrovitelj je bil republiški komite za kulturo.

domače obrti na zreškem Pohorju. Sodelovanje z njim nas je navedlo na misel, da Igorja in revijo Pionir predstavimo tudi šišenskim občanom. Posebej pa želimo spodbuditi mlade raziskovalce v naši občini, da bi sodelovali pri raziskovalnih nalogah, ki jih vsako leto razpisuje Pionir.

Skromen kot je, pravi Igor Longyka, najraje predstavimo revijo Pionir kot pa njega samega. Navsezadnje ima prav, kajti prek uredniške politike te revije, katere glavni in odgovorni urednik je, se najbolj zgovorno zrcali tudi njegov delovni program, ta pa je za vse, ki zadnje čase posegajo po Pionirju, zares zanimiv. V letošnjem letniku praznuje Pionir štiridesetletnico izhajanja. Sprva je bila to bolj literarna revija, zadnjih dvajset let pa ima poljudnoznanstveni značaj in izhaja v barvah. Pred kakimi desetimi leti je pričel Pionir razpisovati raziskovalne naloge in tako spodbujati raziskovalno žilico med našo, predvsem osnovnošolsko mladino. Zvrstila se je cela vrsta raziskovalnih nalog z najrazličnejših področij. Ker nas zanimajo predvsem naloge s področja etnologije, naj omenim raziskovalni nalogi o domači obrti in o sejmih. Bilo pa je tudi nekaj nalog, ki so z drugih, sorodnih področij, a so z etnologijo tesno povezane. To so bile raziskovalne naloge o najstarejši hiši v domačem kraju, o mli-

teh raziskovalnih nalogah revije Pionir. Odgovor na to vprašanje je razveseljiv, kajti odziv šišenskih šol je zares skromen. Nedvomno je tega kriva bližina mesta, ki nudi mladim drugačno vrsto izvenšolske zaposlitve. Toda ravno dejstvo, da se v večini krajev naše občine srečujeta stari vaški svet in nov, mestni način življenja in dela, bi dalo vsaki nalogi z »našega konca« posebno draž. Zavedati se moramo, da bo marsikatera krajevna zanimivost, ki je danes še v zavesti ljudi, čez leta utonila v pozabo, če je ne bomo ohranili. O tem velja razmisliti prav letos, ko Pionir razpisuje tudi raziskovalno nalogo z naslovom »KULTURNO ZGODOVINSKI SPOMENIK V DOMAČEM KRAJU«. Ko smo popotovali po krajih naše občine, smo se lahko prepričali, da ima prav vsak kraj kakšno zanimivo posebnost; morda staro hišo, znamenje, utrdbo, cerkev, grad, spomenik ali umetniške predmete v lasti zasebnikov. Kaj ko bi mladi raziskovalci vse to popisali in tako ohranili podobo teh znamenitosti tudi našim zanamcem? Če se boste tega resno lotili, potem je revija Pionir, Nazorjeva 1, 61000 LJUBLJANA (v kateri lahko zveste več o tem) pravi naslov, kamor lahko pošljete svoje izsledke.

Ponedeljek

Ni še dolgo tega, kar smo kot zmešani kupovali sveče in razmišljali zgolj o boljšem ali slabšem sistemu redukcij. Z užitkom sem poslušal učene znanstvene razprave o tem, ali je bolje, če tok odklopijo popoldne, zvečer ali ponoči. Mama je rekla, da bi bilo najbolje, če ga sploh ne bi. Mislim, da ima prav. Ata se je s sosedom skoraj stregel, ko mu je dokazoval, katere sveče so najboljše. Rekel je, da tiste, ki dišijo, sosed je pa odvrnil, da dišeče sveče dajejo preveč dima in so slabe. Simpozij o svečah je prekinilo sporočilo, da so redukcije ukinjene.

Zdaj je zapadel sneg. Veliko snega. Akumulacijska jezera se sicer še niso napolnila, pravijo, toda jaz mislim, da smo na najboljši poti. Kajti ko se sneg stopi, nastane voda. Če je veliko snega, je veliko vode — in veliko elektrike. Ko sedaj hodim po neočiščenih pločnikih, se vsi razburjajo, meni se pa fino zdi, ker vem, da pravzaprav hodim po bodoči elektriki. Vsak kupček pred hišo — ena kilovatna ura. Še kepati si ne upam. Pomislite, lahko bi se zgodilo, da bi kepa zletela v sosedovo okno. Razbila bi se šipa, jaz bi dobil nekaj po riti — pa še četrtilne snega bi šlo v nič. Četrtilne snega pa lahko prinese vsaj kakšno desetinko kilovatne ure. Škoda snega — raje se sploh ne keпам.

Sicer pa je bilo pred našo hišo zelo zanimivo. Imamo trideset stanovalcev, pri akciji čiščenja snega pa se zberejo vedno samo trije ali štiri. Zadnjič so kidali sneg moj ata, Jožkov ata in sosed Ulčar. Sank ekipa, to je res — kidali so pa vseeno. Kake tri ure so lopatali po dvorišču, premetavali sneg, da se je kar kadilo, po treh urah pa se je pripeljal od nekod sosed Medved s svojo volgo ter se zaparkiral na očiščeni prostor. Vljudno je pozdravil šank (pardon, čistilno) ekipo in odšel po stopnicah. Viš jo, kroti, mi čistimo, on pa pride in položi svoje železje na parkirni prostor, so se razburjali. Ko so se docela razkurili, so se spravili vsak na svojo stran volge in odvili ventiličke na gumah. Piskalo je, da je bilo veselo — kot takrat, kadar naša mama v ekonom loncu kuha fižol. Zjutraj je piskal sosed Medved, ker je moral peš v službo.

Jaz mislim, da v smislu dobrososedskih odnosov na načelih doslednega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve zainteresiranih strani (formulacijo sem prepisal iz časopisa) to dejanje ni bilo pametno. Pametno najbrž ne, bilo pa je, kot kaže, učinkovito, kajti prav zdaj je šel mimo našega okna sosed Medved z lopato v rokah. Vljudno čisti pločnik okoli hiše, čemur bi lahko rekli tudi slaba vest. Takšnih je, žal, malo...

Srečko

Srečka

Ne prezrite!

Prispevke za naslednjo številko pričakujemo do 3. februarja 1984

Andrej Mrak

tribuna 15